

HANDHAVINGSCOLLEGE

ARREST

van 18 april 2024 met nummer

in de zaak met rolnummer

Verzoekende partij

met woonplaatskeuze te

Verwerende partij

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, ten verzoeken van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

vertegenwoordigd door advocaat
met woonplaatskeuze te

I. Voorwerp van het beroep

Verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 1 augustus 2023 de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke entiteit van 4 juli 2023 met nummer _____ waarmee haar een alternatieve bestuurlijke geldboete wordt opgelegd van 1.250 euro wegens schending van artikel 13, §5 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hierna: Natuurdecreet) en van artikel 8, §2, 2° van het besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het Natuurdecreet (hierna: Natuurbesluit). Er wordt haar met name verweten dat ze zonder vergunning een klein landschapselement of de vegetatie hiervan heeft gewijzigd en met name de perceelrandbegroeiing langs een sloot met knotbomen en houtstoven over een lengte van 125 meter met chemische en mechanische middelen heeft vernietigd dan wel beschadigd.

II. Rechtspleging

Verwerende partij legt het administratief dossier neer en dient een antwoordnota in.
Verzoekende partij dient een wederantwoordnota in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 22 februari 2024. Verzoekende partij verschijnt in persoon. Advocaat *loco* advocaat voert het woord voor verwerende partij.

III. Feiten

1.

Op 5 oktober 2021 stellen twee natuurinspecteurs O.G.P. / gewestelijke toezichthouders voor het Agentschap voor Natuur en Bos (hierna: verbalisant), naar aanleiding van een melding op 8 september 2021, op een perceel in met kadastrale omschrijving dat volgens het gewestplan is gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, het volgende vast:

“...

Op 5/10/2021 stellen wij vast dat over een lengte van ongeveer 125 meter de knotbomen en houtstoven zijn behandeld met herbiciden. Dit is zichtbaar door de verdorde en verkleurde scheuten. Het gaat over een totaal van ongeveer 14 knotbomen waaronder Wilg en zwarte Els. Het herbicidegebruik strekt zich uit tot in de gracht.

Wij ontmoeten een vrouw bij de woning van de betrokkene. Zij stelt zich voor als de vriendin van Wij stellen ons voor in naam en hoedanigheid en delen onze vaststelling mee. Mevrouw informeert ons dat betrokkene niet thuis is waarna wij haar meedelen later telefonisch met hem contact op te nemen.

Op 6/10/2021 neemt eerste verbalisant telefonisch contact op met waarbij een voicemailbericht wordt nagelaten om contact met ons op te nemen. Op 11/10/2021 worden wij door teruggebeld. Wij stellen ons voor in naam en hoedanigheid en delen onze vaststelling mee. Betrokkene erkent de situatie en stelt zich verantwoordelijk voor het gebruik van herbiciden op de knotbomen en houtstoven.

Op 20/10/2021 stellen eerste verbalisant en collega (...) vast dat de behandelde knotbomen en houtstoven werden afgezaagd. Wij ontmoeten, na telefonische afspraak, samen met zijn zus aan zijn woning te

...”

Verzoekende partij wordt hierover op 20 oktober 2021 verhoord en erkent dat ze verantwoordelijk is voor het behandelen van knotbomen en houtstoven met herbiciden en het naderhand deels afzagen hiervan.

Deze vaststellingen en het verhoor worden opgenomen in het aanvankelijk proces-verbaal nr. _____ dat wordt afgesloten op 22 november 2021 (hierna: PV) en op 26 november 2021 wordt verstuurd aan de procureur des Konings en aan verzoekende partij met een aangetekende brief.

De verbalisant legt met een besluit houdende bestuurlijke maatregelen van 22 november 2021 aan verzoekende partij op om tegen uiterlijk 31 december 2021 over te gaan tot de heraanplant van minstens acht knotbomen of inheemse bomen in de perceelrand volgens bijgevoegde kaart; om tegen uiterlijk 30 november 2022 de knotbomen en houtstoven die door de herbicidenbehandeling zijn afgestorven te vervangen; en om het gebruik van herbiciden in perceelranden en in wateroppervlaktes met onmiddellijke ingang te stoppen.

2.

Op 2 december 2021 geeft de procureur des Konings aan de gewestelijke entiteit kennis van de verlenging van zijn beslissingstermijn (artikel 16.4.32 DABM) omdat het opsporingsonderzoek nog bezig is. Op 2 juni 2022 ontvangt de gewestelijke entiteit de melding van de procureur des Konings van 2 juni 2022 dat het milieumisdrijf niet strafrechtelijk zal worden behandeld.

3.

Op 16 december 2022 vraagt de gewestelijke entiteit aan de verbalisant bijkomende inlichtingen en met name of verzoekende partij ondertussen gevolg gaf aan de bestuurlijke herstelmaatregelen. De verbalisant meldt op dezelfde dag dat de aangeplante bomen grotendeels zijn afgestorven en de afgestorven bomen nog niet zijn vervangen, maar dat verzoekende partij nog tot eind 2022 de kans krijgt om het opgelegde herstel uit te voeren. Op 13 februari 2023 doet de gewestelijke entiteit bij de verbalisant nogmaals navraag naar de stand van zaken in de uitvoering van de bestuurlijke maatregelen. In antwoord hierop meldt de verbalisant op 14 februari 2023 dat de herstelmaatregelen zijn uitgevoerd, in navolging waarvan op 2 maart 2023 het besluit houdende opheffing van de bestuurlijke maatregelen wordt overmaakt.

4.

Op 2 maart 2023 brengt de gewestelijke entiteit verzoekende partij op de hoogte van het voornemen om een alternatieve bestuurlijke geldboete op te leggen. Ze wijst haar daarbij op de mogelijkheid van een bestuurlijke transactie mits betaling van 1.675 euro (artikel 16.4.36, §3 DABM). Ze nodigt haar ook uit om bij gebreke van tijdige en volledige betaling van de voorgestelde geldsom een schriftelijk verweer mee te delen, eventueel vergezeld van een vraag tot hoorzitting, en biedt haar de mogelijkheid om inzage te vragen in het administratief dossier.

Verzoekende partij bezorgt op 14 maart 2023 een schriftelijk verweer, maar verzoekt niet om te worden gehoord.

5.

Op 4 juli 2023 legt de gewestelijke entiteit een geldboete op, waarvan verzoekende partij met een aangetekende brief van 8 juli 2023 in kennis wordt gesteld. Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

A. Schending van artikel 14 Procedurebesluit

Standpunt van de partijen

Verwerende partij stelt dat het verzoekschrift onontvankelijk is omdat het door verzoekende partij niet is ondertekend, zoals vereist door artikel 14 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges - hierna: Procedurebesluit).

Beoordeling door het College

1.

Verzoekende partij (of zijn raadsman) dient het verzoekschrift te dag- en te ondertekenen (artikel 14 Procedurebesluit). De vormelijke en inhoudelijke draagwijdte van de verplichting van verzoekende partij tot ondertekening van het verzoekschrift wordt in het Procedurebesluit niet gedefinieerd dan wel nader toegelicht. Ze dient dan ook te worden begrepen in de betekenis van het begrip 'handtekening' als het eigenhandig geschreven teken waarmee de ondertekenaar zich gewoonlijk tegenover derden kenbaar maakt en waarmee hij zich het verzoekschrift toe-eigent.

Deze formaliteit mag in het licht van het waarborgen van een effectief recht op toegang tot de rechter niet overdreven strikt worden beoordeeld, zoals wordt bevestigd door de vaststelling dat ze regulariseerbaar is.

Als het verzoekschrift niet is ondertekend stelt de griffier verzoekende partij in staat om deze vormvereiste te regulariseren binnen een vervalt termijn van acht dagen, die ingaat op de dag na de betekening van het verzoek tot regularisatie. Als verzoekende partij het verzoekschrift tijdig regulariseert wordt ze geacht het te hebben ingediend op de datum van de eerste verzending of neerlegging. Als het verzoekschrift niet, onvolledig of laattijdig wordt geregulariseerd wordt het geacht niet te zijn ingediend (artikel 17, §2, lid 1, 2° en leden 3, 4 en 5 Procedurebesluit).

2.

Verzoekende partij voldoet in het licht van de voorliggende stukken aan de vereiste van ondertekening van haar verzoekschrift, zodat de exceptie van verwerende partij wordt verworpen. Verzoekende partij dient zowel een getypt als een handgeschreven verzoekschrift in. De vaststelling dat ze onder meer haar naam, haar adres en de datum op de handgeschreven versie van haar verzoekschrift vermeldt volstaat redelijkerwijze om te oordelen dat ze zich dit toe-eigent en dat er is voldaan aan de formaliteit van de ondertekening. De griffie heeft verzoekende partij overigens niet met een aangetekende brief uitgenodigd om haar verzoekschrift te regulariseren en met name om dit (alsnog) te ondertekenen. Voor zover als nodig wordt nog vastgesteld dat verwerende partij niet aantoonde dat ze door de beweerde gebrekkige ondertekening van het verzoekschrift is benadeeld of dat haar rechten van verdediging hierdoor zijn geschonden.

B. Schending van artikel 15, 4° Procedurebesluit

Standpunt van de partijen

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift omdat verzoekende partij daarin geen ontvankelijke middelen aanvoert die zijn gericht tegen de bestreden beslissing, maar dit 'louter feitelijke kritiek bevat en geen rechtsregels of beginselen die verzoekende partij geschonden acht'. Ze meent dat ze niet kan gehouden zijn om zelf mogelijke rechtsmiddelen te distilleren uit een onduidelijk verzoekschrift. Ze stelt dat het voor haar 'onmogelijk is zich te verdedigen op het verzoekschrift nu het niet mogelijk is te achterhalen welke rechtsregels en/of beginselen verzoekende partij geschonden acht en nog minder hoe dit de bestreden beslissing zou aantasten'. Ze meent dat 'verzoekende partij ook geen vordering stelt met betrekking tot de bestreden beslissing'.

Beoordeling door het College

1.

Verzoekende partij dient in het verzoekschrift verplicht minstens één ontvankelijk middel aan te voeren, bij gebreke waarvan de vordering onontvankelijk is, terwijl de niet-naleving van deze vereiste naderhand niet kan worden geregulariseerd (artikel 17 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges - hierna: DBRC-decreet, in samenlezing met artikel 15, 4° Procedurebesluit). Een middel bestaat uit een voldoende en duidelijke omschrijving van de overtreden rechtsregel of het geschonden rechtsbeginsel en van de wijze waarop deze rechtsregel of dit rechtsbeginsel volgens verzoekende partij wordt geschonden. De vereiste dat het verzoekschrift een uiteenzetting dient te bevatten van de feiten en de middelen impliceert niet dat verzoekende partij expliciet de rechtsregels of rechtsbeginselen moet vermelden die volgens haar door de bestreden beslissing worden geschonden. Het is enkel noodzakelijk dat de uiteenzetting in het verzoekschrift het voor het College in het kader van zijn legaliteitstoetsing, en voor verwerende partij in het kader van haar verdediging, mogelijk maakt duidelijk te begrijpen wat de bestreden beslissing wordt verweten. Het College vernietigt de bestreden beslissing wanneer deze onregelmatig is omwille van de schending van een rechtsregel of algemeen rechtsbeginsel (artikel 35 DBRC-decreet).

2.

Verwerende partij stelt tevergeefs dat het verzoek tot vernietiging onontvankelijk is omdat het verzoekschrift geen uiteenzetting bevat van de middelen, zodat haar exceptie wordt verworpen. Op basis van de argumentatie in het verzoekschrift kan redelijkerwijze worden vastgesteld dat verzoekende partij betwist dat het milieumisdrijf dat haar als overtreder wordt toegerekend en waarvoor haar een boete wordt opgelegd niet afdoende is bewezen voor zover dit ook betrekking heeft op herbicidegebruik en het omzagen van bomen ter hoogte van de noordelijke perceelgrens. Uit de antwoordnota van verwerende partij blijkt bovendien dat ze daarover inhoudelijk standpunt heeft ingenomen, zodat ze wel degelijk begrijpt waarom verzoekende partij zich 'niet akkoord kan verklaren met de (bestreden) beslissing' en dus meent dat deze beslissing onregelmatig is en om die reden moet worden vernietigd.

V. Onderzoek van het middel

Standpunt van de partijen

1.

Verzoekende partij betwist in essentie de juistheid van de vaststelling van de verbalisant in het PV, waarop de bestreden beslissing is gesteund, dat het herbicidegebruik zich niet alleen uitstrekt langs de perceelgrens en gracht parallel met de straat, maar ook deels langs de noordelijke perceelgrens en met name over een totale lengte van 125 meter. In die optiek stelt ze feitelijk dat een deel van het milieumisdrijf dat haar als overtreder wordt toegerekend en waarvoor haar een boete wordt opgelegd niet afdoende is bewezen en voert ze feitelijk de schending aan van artikel 16.4.25 DABM en van het algemeen rechtsbeginsel van het vermoeden van onschuld, in samenlezing met de volgens de bestreden beslissing geschonden artikelen van het Natuurdecreet en het Natuurbesluit.

Verzoekende partij stelt dat ze alleen herbiciden heeft gebruikt en bomen heeft afgezaagd ter hoogte van de perceelgrens en gracht parallel met de straat over een lengte van ongeveer 60 meter, en niet ook ter hoogte van de noordelijke perceelgrens. Ze betwist mede aan de hand van eigen foto's dat foto 2 van bijlage 2 (p. 2/2) van het PV een foto betreft van de noordelijke perceelrand en stelt dat deze foto, net als foto 1 van bijlage 2 (p. 1/2) van het PV, een foto betreft van de perceelgrens en gracht parallel met de straat en met name is genomen ter hoogte van de toegang tot het betreffend perceel langs de straatkant. Ze stelt dat dit blijkt uit de vaststelling dat er daarop betonnen palen zichtbaar zijn, terwijl er langs de noordelijke perceelrand geen betonnen palen staan. Ze merkt op dat op beide foto's achteraan de bomen langs de noordelijke perceelrand zichtbaar zijn, met daartussen zwarte elzen, terwijl niet blijkt dat deze ook zijn behandeld met herbiciden en zijn afgezaagd. Ze stelt voorts dat twee van de beschadigde knotwilgen ook niet zijn behandeld met herbiciden en zijn afgezaagd, maar dat deze bomen waren aangetast door bruinrot en daarna door de natuur zijn overwoekerd. Ze besluit dat uit de foto's in bijlage 2 van het PV enkel blijkt dat het milieumisdrijf waarvoor de boete wordt opgelegd zich situeerde ter hoogte van de perceelgrens en gracht parallel met de straat 'over een lengte van ongeveer 67,2 m minus ongeveer 7 m (afstand van de twee wilgen die reeds kapot waren)'. Ze merkt daarbij nog op dat de natuur zich ondertussen ook heeft hersteld.

2.

Verwerende partij stelt dat ze de kritiek van verzoekende partij leest als een betwisting van de toerekenbaarheid van het milieumisdrijf waarvoor de boete wordt opgelegd.

Ter weerlegging hiervan wijst ze op de overwegingen hierover in de bestreden beslissing, waaruit blijkt dat de gewestelijke entiteit de toerekenbaarheid 'zorgvuldig en redelijk' heeft beoordeeld. Ze merkt op dat verzoekende partij dezelfde argumentatie aanvoerde in haar schriftelijk verweer en dat de gewestelijke entiteit hierop in de bestreden beslissing heeft geantwoord en dit gemotiveerd heeft weerlegd. Ze benadrukt dat het PV bijzondere bewijswaarde heeft en meent dat de vaststellingen van de verbalisant voldoende duidelijk zijn en verzoekende partij ook in voorliggende jurisdictionele procedure het tegendeel niet bewijst. Ze merkt daarbij nog op dat verzoekende partij het milieumisdrijf op zich ook niet ontkent en dat de gewestelijke entiteit bij de begroting van de boete onder meer rekening houdt met het uitgevoerde herstel en verzoekende partij hierop geen kritiek uit.

3.

Verzoekende partij herhaalt in haar wederantwoordnota in hoofddorde de argumentatie in haar verzoekschrift. Ze benadrukt aan de hand van bijkomende foto's dat ze enkel bomen heeft beschadigd ter hoogte van de perceelgrens en gracht parallel met de straat over een lengte van ongeveer 60 m, zonder daarbij ook schade toe te brengen aan de overige vegetatie. Ze merkt op dat ze tijdens haar verhoor ook enkel deze feiten heeft erkend en daarmee de veiligheid van de weggebruikers wilde vrijwaren. Ze stelt dat de gewestelijke entiteit ten onrechte ook een boete oplegt voor het behandelen met herbiciden en afzagen van bomen langs de noordelijke perceelrand en de boete hierdoor te hoog is.

Beoordeling door het College

1.

De gewestelijke entiteit kan een alternatieve bestuurlijke geldboete opleggen voor gedragingen die strijdig zijn met de milieuvoorschriften in artikel 16.1.1, lid 1 DABM en die naargelang de keuze van de procureur des Konings ook strafrechtelijk kunnen worden bestraft overeenkomstig de artikelen 16.6.1, 16.6.2, 16.6.3, 16.6.3bis, 16.6.3ter, 16.6.3quater, 16.6.3quinquies, 16.6.3sexies en 16.6.3septies DABM (artikel 16.4.27, lid 2 DABM en 16.1.2, 2° DABM). De geschonden artikelen zijn dergelijke milieuvoorschriften (artikel 16.1.1, lid 1, 16° DABM). Elke opzettelijke of door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid gepleegde schending van de gehandhaafde regelgeving is in beginsel strafbaar (artikel 16.6.1, §1 DABM). De geldboete kan enkel worden opgelegd aan de 'overtreder', hetzij degene die een milieumisdrijf pleegt of die opdracht geeft om handelingen te stellen die een milieumisdrijf uitmaken (artikel 16.4.25, lid 1 DABM). De kwalificatie van de feiten als een milieumisdrijf en de toerekenbaarheid hiervan aan verzoekende partij als overtreder vormt dus de grondslag voor de bevoegdheid van de gewestelijke entiteit om haar een geldboete op te leggen.

Een bestuurlijke geldboete is een punitieve sanctie, waarbij de bewijslast van het milieumisdrijf en de overtreder berust bij de gewestelijke entiteit. Het bewijs van de feiten en het daderschap kan met het oog op bestuurlijke beboeting, naar analogie met de bewijsvoering in strafzaken, in beginsel met alle middelen van recht worden geleverd. De principieel vrije bewijsvoering betekent dat dit bewijs onder meer kan worden geleverd door een geheel van samenhangende feitelijke vaststellingen, die éénsluidend eenzelfde persoon als pleger van een milieumisdrijf aanduiden. De beginselen van behoorlijk bestuur en in het bijzonder het zorgvuldigheidsbeginsel, en het vermoeden van onschuld zoals onder meer bepaald in artikel 6, lid 2 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, omringen de bewijslevering met waarborgen op procedureel en inhoudelijk vlak.

2.

De gewestelijke entiteit overweegt in de bestreden beslissing onder de titel 'de toerekenbaarheid aan de overtreder' het volgende:

"Het geheel of gedeeltelijk wijzigen van kleine landschapselementen of de vegetatie ervan gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, wordt afhankelijk gemaakt van het verkrijgen van een vergunning (artikel 13, § 5 van het Natuurdecreet).

Het wijzigen van de vegetatie horende bij de kleine landschapselementen, met inbegrip van het afbranden en het vernietigen, beschadigen of doen afsterven van de vegetatie met mechanische of chemische middelen van perceelrandbegroeiingen en sloten, gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, wordt beschouwd als een vergunningsplichtige wijziging van kleine landschapselementen of de vegetatie ervan (artikel 8, § 2.2° van het Natuurbesluit).

Uit het dossier blijkt dat de vermoedelijke overtreder op het kadastraal perceel Aalst, afd. 6, sie C, nr. 90 over een lengte van ca. 125 m knotbomen en houtstoven behandeld had met herbiciden. Het ging over een totaal van 14 knotbomen en het herbicidegebruik strekte zich uit tot de gracht. De behandelde bomen en houtstoven werden daarna afgezaagd.

In zijn verweerschrift stelt de vermoedelijke overtreder dat het een eenmalig feit betreft en hij het nodige gedaan heeft om de natuur te herstellen. Hij betwist ook de lengte waarover herbiciden gebruikt werden, gezien dit volgens het kadastraal plan 71 m betreft (en geen 125 m). De bomen stonden verspreid over een lengte van ca. 60 m. Vermoedelijke overtreder vraagt om een uitstel. Vermoedelijke overtreder vermeldt ook nog dat twee van de knotbomen reeds rot waren voor de toediening met herbiciden.

Het feit dat het gaat om een eenmalige gebeurtenis en dat de vermoedelijke overtreder de situatie hersteld heeft worden in rekening gebracht onder de rubrieken 'frequentie' en 'omstandigheden'. Het is evenwel niet onevenredig om na het herstel door uitvoering van de bestuurlijke maatregel alsnog een geldboete op te leggen.

Uit het fotodossier (pagina 2/2 van bijlage 1 en pagina 2/2 van bijlage 2 bij het proces-verbaal) blijkt dat niet enkel de perceelrand die parallel loopt aan de straat werd behandeld met herbiciden, maar eveneens een deel van de noordelijke perceelrand. De totale lengte van deze twee perceelranden komt neer op 125 m (opmeting via Geopunt). De materiële vaststellingen van de verbalisant genieten een bijzondere bewijswaarde conform artikel 16.3.25 DABM. Er moet dus door vermoedelijke overtreder een beslissend bewijs voorgelegd worden die de onjuistheid van deze vaststellingen staft. De loutere bewering dat enkel de perceelrand parallel met de straat werd behandeld is dus niet voldoende.

Ook voor het beschadigen/afzagen van rotte bomen is een vergunning vereist. Dode bomen hebben immers op zich ook een grote natuurwaarde, onder andere als voedselbron voor houtverterende en schimmeletende geleedpotigen en hun predatoren en als beschutting voor insecten.

Bovenvermelde feiten zijn een schending van:

- Natuurdecreet: artikel 13, §5;
- Natuurbesluit: artikel 8, §2.2°.

Deze feiten vallen daarmee onder de definitie van een milieumisdrijf als bedoeld in artikel 16.1.2, 2° DABM. Ze zijn strafbaar gesteld in hoofdstuk VI van titel XVI van het DABM en op grond van artikel 16.4.27 kan een bestuurlijke geldboete opgelegd worden.

Het milieumisdrijf staat vast in hoofd van de vermoedelijke overtreder. "

3.

Verzoekende partij toont in het licht van de stukken van het administratief dossier en de procedurestukken redelijkerwijze afdoende aan dat er onvoldoende bewijs voorligt voor het oordeel van de gewestelijke entiteit dat ze 'over een lengte van ca. 125 m knotbomen en houtstoven behandeld had met herbiciden' en dat 'de behandelde bomen en houtstoven daarna werden afgezaagd' en dat er hierover minstens gereede twijfel bestaat. Ze weerlegt daarbij op afdoende wijze de bijzondere bewijswaarde van de vaststellingen in het PV.

Een proces-verbaal heeft in beginsel bewijswaarde tot het tegendeel is bewezen, waarbij deze bijzondere bewijswaarde vervalst als er daarvan niet binnen een termijn van veertien dagen na afsluiting van het proces-verbaal een kopie wordt overgemaakt aan de vermoedelijke overtreder, in zoverre deze is bekend (artikel 16.3.25, lid 1 DABM - in dezelfde zin artikel 16.5.10 DABM). De bijzondere bewijswaarde geldt enkel wat betreft de materiële vaststellingen die de verbalisant doet en niet voor de feitelijke of juridische gevolgtrekkingen die hij daaruit afleidt. Deze bewijswaarde kan enkel ongedaan worden gemaakt als er een beslissend bewijs van onjuistheid hiervan wordt voorgelegd, zodat een loutere ontkenning van of twijfel over deze vaststellingen niet volstaat.

Uit het PV blijkt dat dit is afgesloten op 22 november 2021 en op 26 november 2021 met een aangetekende brief is verstuurd aan verzoekende partij. Deze betwist in haar verzoekschrift klaarblijkelijk niet dat ze het PV tijdig in goede orde heeft ontvangen, hoewel het blijken de stukken onduidelijk is of ze daarbij ook de bijlagen bij het PV kreeg toegestuurd. Ze betwist op zich ook niet dat het PV bewijswaarde heeft tot het tegendeel is bewezen.

Verzoekende partij betwist, in navolging van de argumentatie in haar schriftelijk verweer tijdens de bestuurlijke boeteprocédure, wel de vaststelling van de verbalisant in het PV dat ze zowel ter hoogte van de perceelgrens en gracht parallel met de straat als ter hoogte van de noordelijke perceelgrens over een totale lengte van ongeveer 125 meter herbiciden heeft gebruikt en bomen heeft afgezaagd. Ze stelt dat ze enkel herbiciden heeft gebruikt en bomen heeft afgezaagd ter hoogte van de perceelgrens en gracht parallel met de straat over een lengte van ongeveer 60 meter en meent dat het PV in bijlage 2 enkel hiervan vier foto's bevat. Uit een analyse van foto 1 en foto 2 van bijlage 2 van het PV, de met foto's ondersteunde argumentatie van verzoekende partij en Google Maps, blijkt dat foto 2 van bijlage 2 van het PV geen 'foto van de noordelijke perceelrand' betreft, zoals daaronder wordt vermeld, maar net zoals foto 1 van bijlage 2 van het PV ook een 'foto van de perceelrand aan de straatzijde' betreft. Uit de daarop zichtbare paaltjes en uit de vorm van de boom vooraan op de foto blijkt met name dat deze foto is genomen ter hoogte van de toegang tot het betreffend landbouwperceel langs de straatkant, op de grens tussen de Muntstraat en de aansluitende Schuiteplasstraat. Het 'fotodossier' bij het PV bevat dan ook geen foto's van de noordelijke perceelrand, maar enkel foto's van de perceelrand en gracht aan de straatzijde, waaruit redelijkerwijze kan worden afgeleid dat de verbalisant enkel vaststellingen deed vanaf de straat.

De vaststelling in het PV op 5 oktober 2021 ‘dat over een lengte van ongeveer 125 meter de knotbomen en houtstoven zijn behandeld met herbiciden’ en ‘dit zichtbaar is door de verdorde en verkleurde scheuten’ wordt dan ook niet ondersteund door het ‘fotodossier’ bij het PV, dat zoals gesteld enkel foto’s bevat van de perceelrand en gracht ter hoogte van de straatzijde. Uit deze foto’s blijkt bovendien niet dat er ook ter hoogte van de noordelijke perceelgrens herbiciden zijn gebruikt en bomen zijn afgezaagd, terwijl verzoekende partij dit tijdens haar verhoor ook niet heeft toegegeven. Doordat verzoekende partij aantoont dat de vermelding onder foto 2 van bijlage 2 van het PV onjuist is, ligt er redelijkerwijze een beslissend bewijs voor dat de vaststelling van de verbalisant, dat verzoekende partij de perceelrandbegroeiing langs een sloot met knotbomen en houtstoven over een lengte van ongeveer 125 meter, en dus inclusief de noordelijke perceelrand, met chemische en mechanische middelen heeft vernietigd dan wel beschadigd, onjuist is. Minstens bestaat er hierover gereede twijfel, doordat de verbalisant onder foto 2 van bijlage 2 bij het PV verkeerdelijk vermeldt dat dit een foto is van de noordelijke perceelrand, waardoor niet kan worden uitgesloten dat ook de vaststelling dat de knotbomen en houtstoven op een deel van de noordelijke perceelgrens met chemische en mechanische middelen zijn vernietigd dan wel beschadigd onjuist is.

Gelet op de weerlegging door verzoekende partij van de bijzondere bewijswaarde van het PV, en met name van de vaststelling dat het milieumisdrijf zich ook deels uitstrekt over de noordelijke perceelgrens en zich hierdoor situeert over een lengte van ongeveer 125 meter, steunt de gewestelijke entiteit haar oordeel in de bestreden beslissing over het bestaan van het milieumisdrijf en de toerekenbaarheid hiervan aan verzoekende partij ten onrechte zonder meer op de met foto’s onderbouwde vaststellingen van de verbalisant in het PV.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

VI. Indeplaatsstelling

1.

Het College kan na de gehele of gedeeltelijke vernietiging van de bestreden beslissing zelf een beslissing nemen over het bedrag van de boete en bepalen dat zijn uitspraak daarover de vernietigde beslissing vervangt (artikel 44 DBRC-decreet). De boete moet zoals gesteld evenredig zijn tot de feiten, waarbij de hoogte hiervan wordt afgestemd op de ernst van het milieumisdrijf, terwijl er ook rekening wordt gehouden met de frequentie en de omstandigheden waarin de overtreder dit heeft gepleegd of beëindigd.

2.

Het College oordeelt dat het op basis van de voorliggende stukken, in het bijzonder het PV en de verklaring van verzoekende partij, afdoende is bewezen dat ze (enkel) de perceelrandbegroeiing met knotbomen en houtstoven ter hoogte van de perceelgrens en gracht parallel met de Muntstraat en de aansluitende Schuiteplasstraat met chemische en mechanische middelen heeft vernietigd dan wel beschadigd, zodat dit milieumisdrijf vaststaat en haar kan worden toegerekend. Het College onderschrijft grotendeels het gemotiveerde standpunt van de gewestelijke entiteit in de bestreden beslissing over de waarderingscriteria om het boetebedrag te bepalen, te meer verzoekende partij hierover in haar verzoekschrift geen ernstige betwisting voert en haar argumentatie zich feitelijk beperkt tot de (terechte) betwisting van een deel van het milieumisdrijf dat haar als overtreder wordt toegerekend en waarvoor haar een boete wordt opgelegd. Het College gaat in het licht van de concrete omstandigheden en de voorliggende stukken, in het bijzonder de correct uitgevoerde bestuurlijke herstelmaatregelen en de met stukken onderbouwde beperkte financiële draagkracht van verzoekende partij, over tot het opleggen van een boete aan verzoekende partij van 625 euro. Er bestaat daarbij in het licht van de ernst van de feiten geen reden om deze boete op te leggen met uitstel van tenuitvoerlegging.

VII. Beslissing

1. De bestreden beslissing wordt vernietigd.
2. Het College legt ter vervanging van de vernietigde beslissing aan verzoekende partij een alternatieve bestuurlijke geldboete op van 625 euro.
3. De kosten van het beroep, begroot op 100 euro rolrecht, zijn ten laste van verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken op 18 april 2024 door de eerste kamer.

De griffier,

De voorzitter van de eerste kamer,